

3.3 Úrovn? progrese a operátory

Sledovatelnost rozvoje kompetencí

The [18 klíčových kompetencí rámce DUAL.AI.TEACHER](#) je poměrně abstraktních a poskytuje celkovou strukturu oblasti kompetencí. **Aby bylo možné usnadnit sebehodnocení nebo hodnocení ze strany druhých a zaznamenávat individuální rozvoj kompetencí**, je každá z klíčových kompetencí **operacionalizována prostřednictvím pozorovatelných vzdělávacích cílů, rozlišených do tří úrovní progrese**.

Tyto úrovně vycházejí z jednoho z nejrozšířenějších modelů používaných ve vzdělávání: revidované Bloomovy taxonomie (Anderson & Krathwohl, 2001; Krathwohl, 2002). Její základní myšlenka je jednoduchá: kognitivní procesy se vyvíjejí od zapamatování a porozumění přes aplikaci a analýzu až po hodnocení a tvorbu. **To, co se mezi jednotlivými úrovněmi mění, tedy není obsah ani téma, ale kognitivní hloubka myšlení a jednání**, kterou je pedagog schopen s daným obsahem prokázat.

Úrovn? progrese a operátory

Tato kognitivní hloubka se odráží ve formulaci vzdělávacích cílů. Každý cíl je vystaven kolem slovesa (operátoru) převzatého přímo z taxonomie (např. rozpoznat, implementovat, kriticky posoudit). Operátor udává, co se od pedagoga na dané úrovni očekává, a činí vzdělávací cíl konkrétním a pozorovatelným.

Úroveň	V praxi pedagogové dokážou...	Kognitivní procesy (operátory)
Úroveň 1 Orient ační povědo mí	rozvíjejí počáteční profesní orientaci tím, že se učí, co je UI, co dokáže a co je v sázce. Rozpoznávají a vybavují si klíčové koncepty a nástroje UI, uvádějí příklady, třídí je a vlastními slovy shrnují hlavní příležitosti a rizika.	Zapamatovat (rozpoznávání, vybavování) Základní porozumění (interpretace, uvádění příkladů, třídění, shrnování)

Úroveň	V praxi pedagogové dokážou...	Kognitivní procesy (operátory)
Úroveň 2 Reflektivní zavádění	aplikují a kriticky hodnotí postupy související s UI ve vlastní výuce. Cíleně používají nástroje UI ve výuce a při hodnocení, vysvětlují a porovnávají různé přístupy a výstupy, porovnávají výstupy generované UI s vlastním odborným úsudkem a analyzují přínosy, omezení a výchozí předpoklady.	Vyšší porozumění (vysvětlování, porovnávání) Aplikovat (provádění, implementace) Analyzovat (rozlišování, uspořádávání, přisuzování) Hodnotit (kontrola, kritické posuzování)
Úroveň 3 Transformační vedení	odpovědně navrhují a dále rozvíjejí vzdělávací praxi související s UI a zároveň zastávají vedoucí roli přesahující rámec vlastní třídy. Hodnotí postupy využívající UI podle pedagogických a etických kritérií, vytvářejí nové přístupy podpořené UI a podporují kolegy i vlastní instituci v odpovědném používání UI.	Tvořit (generování, plánování, tvorba)

Logika stojící za jednotlivými úrovněmi

Jednotlivé úrovně na sebe postupně navazují. Každá vyšší úroveň staví na kognitivních procesech úrovně pod ní. V souladu s Krathwohl (2002) se však jedná spíše o hierarchii narůstající složitosti než o soubor přísně oddělených fází. Sousední kategorie se mohou překrývat a hranice mezi jednotlivými úrovněmi jsou spíše plynulé než ostré.

Zatímco Úroveň 1 poskytuje nezbytný základ a Úroveň 3 představuje rozšířenou roli v oblasti inovací a profesního vedení, **Úroveň 2 tvoří primární cílovou dimenzi pro pedagogy**. Všichni pedagogové by měli být schopni cíleně začlenit UI do vlastní praxe, posuzovat její výstupy pomocí vlastního odborného úsudku a kriticky reflektovat její pedagogické přínosy, omezení a výchozí předpoklady. Úroveň 2 tedy popisuje úroveň kompetence potřebnou pro informovanou, odpovědnou a reflektivní pedagogickou praxi ve vzdělávacím prostředí ovlivněném UI.

Revision #5

Created 2026-09-02 08:50:45 UTC by Alexander

Updated 2026-09-03 08:33:22 UTC by Alexander